

RAN-2408000603020003

B.Com (Sem. - III) Examination March - 2026

Major - Advance Accounting & Auditing (Paper-II)

Accountancy & Taxation (New) (Set - 4)

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) Question no. 1 is compulsory.
- (3) Show the necessary calculation as the part of answer.
- (4) Figure to the right side indicate full marks of question.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1. સૂચના મુજબ જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ)

(10)

1. ક્રિપાએ રૂ. 45,000ની જમીનગીરીઓ ખરીદે છે અને રૂ. 33,680 નાં શેરો વેચ્યા છે.
જમીનગીરીઓનાં ખરીદ વેચાણ પર 1% દલાલી છે. ખરીદી માટે તેમણે કેટલાં રૂપિયા ચૂકવવા પડશે તથા શેરોના વેચાણમાંથી તેમને કેટલાં રૂપિયા મળશે?

2. આમનોંધ લખો :

- (1) 12% ની સરકારી જમીનગીરીઓ
- (2) વ્યાજની તારીખ 31મી માર્ચ અને 30મી સપ્ટેમ્બર
- (3) દલાલી 1.5%

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત	ભાવ	નોંધ
1/8/2025	રૂ.1,20,000	102	વ્યાજ બાદ વેચાણ

3. શખ્સની વ્યાખ્યાનાં સંદર્ભમાં નીચેનાનું વર્ગીકરણ કરો.
(અ) શ્રીમતી સુધાબેન રાવલ
(બ) જરીવાલા બ્રધર્સ
(ક) સુરત મહાનગરપાલિકા
(ડ) ગુજરાત નર્મદા ફર્ટીલાઈઝર લિ.
4. ડિપાર્ટમેન્ટલ સ્ટોર્સમાં નીચે દર્શાવેલ ખર્ચાઓનો ફાળવણીનો યોગ્ય આધાર જણાવો.
(1) કેન્ટીન ખર્ચ (2) માલનો વીમો (3) રેલ્વેનૂર (4) આવકવેરો
5. એક દુકાનનું કુલ ભાડું અને વેરાનો ખર્ચ રૂ. 1,00,000 છે. વિભાગ અ, બ, ક અને ડ અનુક્રમે 800, 1,200, 1,200 અને 800 ચોરસ ફૂટ જગ્યા રોકે છે. દરેક વિભાગનાં ભાગે ભાડાનો ખર્ચ કેટલો આવશે?

6. નીચેની આવક ખેતીવાડીની આવક ગણાય કે નહિ તે જણાવો.

(અ) માખણ અને ચીઝ બનાવવાથી થતી આવક

(બ) બતકાં-મરઘાં ઉછેર દ્વારા મળેલ આવક

(ક) ખાણોની રોયલ્ટીની આવક

(ડ) નર્સરીમાં ઉગાડેલ છોડનાં વેચાણ દ્વારા મળેલ આવક

7. કરવેરા આયોજનનાં હેતુઓ જણાવો.

પ્ર. 2. આર્વી અને યશ્વી ભાગીદારીમાં કરીયાણાની એક દુકાન ચલાવે છે. જેના બે વિભાગ છે :
અ વિભાગ અને બ વિભાગ, તા. 31-3-2025 ના રોજનું કાયું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

14

વિભાગ	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
શરૂઆતનો સ્ટોક%	અ વિભાગ 72,000	
	બ વિભાગ 96,000	1,68,000
ખરીદી:	અ વિભાગ 2,40,000	
	બ વિભાગ 1,68,000	4,08,000
વેચાણ:	અ વિભાગ 4,80,000	
	બ વિભાગ 2,40,000	7,20,000
આવકમાલ ગાડા ભાડું	40,800	
જાવકમાલ ગાડા ભાડું	23,760	
પગાર	1,48,800	
વીજળી	50,400	
જાહેરાત ખર્ચ	38,400	
ઓડીટ ફી	6,000	
કાનૂની ખર્ચા	10,800	
ઘાલખાધ	13,200	
જમીન/મકાન	6,48,000	
ફર્નીચર	3,60,000	
દેવાદારો અને લેણદારો	84,000	91,200
ચૂકવવાનો બાકી ખર્ચ		36,960
બેન્ક સિલક	43,200	
હાથ પર રોકડ	52,800	
મૂડી :	આર્વી 7,20,000	
	યશ્વી 6,00,000	13,20,000
ઉપાડ :	આર્વી 48,000	
	યશ્વી 24,000	72,000
	<u>21,68,160</u>	<u>21,68,160</u>

1. જમીન-મકાન પર 10% અને ફર્નીચર પર 15% ઘસારો ગણવો, જે બંને વિભાગ વચ્ચે 2:1 ના પ્રમાણમાં કાળવવો.
2. મૂડી અને ઉપાડ પર વ્યાજ અનુક્રમે 6% અને 5% ગણવાનું છે.
3. અ વિભાગના કર્મચારીનો પગાર બ વિભાગના કર્મચારીના પગાર કરતા રૂ. 28,800 ઓછો છે, જ્યારે અ વિભાગનો વીજળી ખર્ચ બ વિભાગના વીજળી ખર્ચ કરતા 1/10 વધુ છે.
4. જાહેરાત ખર્ચ બંને વિભાગ વચ્ચે સરખા પ્રમાણમાં અને ઘાલખાઘ 3:2 ના પ્રમાણમાં કાળવવી.
5. આવી અને યશ્વી 3:2 ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચે છે.
6. આખર સ્ટોક : અ વિભાગ રૂ. 1,56,000 અને બ વિભાગ રૂ. 1,92,000

ઉપરની વિગતો પરથી તા. 31-3-2025 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષના બંને વિભાગના ખાતાવાર વેપાર ખાતાં, ખાતાવાર નફાનુકસાન ખાતાં, સામાન્ય નફા નુકસાન ખાતું તેમજ તે જ તારીખનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

- પ્ર. 2. નીચેની માહિતી પરથી દીપનાં ચોપડે તા. 31-3-2025 નાં રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું 12% ની સરકારી જમીનગીરીનું ખાતું તૈયાર કરો.

14

- (1) તા. 31-3-2024નાં રોજ ચઢેલ વ્યાજ રૂ. 3,000
- (2) તા. 1-4-2024નાં રોજ જમીનગીરીની મૂડી કિંમત કરતાં દાર્શનિક કિંમત રૂ. 10,000 ઓછી હતી.
- (3) વ્યાજ ચૂકવણીની તારીખ 30મી જૂન અને 31મી ડિસેમ્બર
- (4) દલાલી પડતર પર 1% લેખે ગણાય છે.
- (5) વર્ષ દરમિયાન થયેલા વ્યવહારો

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત (રૂ.)	ભાવ (રૂ.)	નોંધ
1/5/2024	1,00,000	94	ખરીદી
1/7/2024	1,00,000	103	વ્યાજબાદ વેચાણ
15/7/2024	1,00,000	92	વ્યાજબાદ ખરીદી
1/3/2025	1,00,000	97	વેચાણ

સરેરાશ પડતર પદ્ધતિઓ ઉપયોગ કરો.

- પ્ર. 3. આસ્થાની નીચે જણાવેલ વિગતો પરથી આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે કરપાત્ર મૂડીનફો શોધો.

14

મિલકતો	ખરીદા તારીખ	ખરીદ કિંમત રૂ.	વેચાણ કિંમત રૂ.	ફેરબદલી ખર્ચ રૂ.	ખરીદીનાં વર્ષનો સૂચકનાંક
1. અંગત રહેઠાણનું મકાન	1/8/2000	1,50,000	98,13,000	13,000	100
2. સોના-ચાંદી	18/9/2004	6,78,000	24,02,500	2,500	113
3. શેરબજારમાં નહિ નોંધાયેલા શેર	1/8/2014	48,000	1,75,200	2,600	240
4. અંગત કમ્પ્યુટર	18/9/2018	4,50,000	2,20,000	-----	280
5. નહિ નોંધાયેલા ડિબેન્ચર્સ	1/6/2022	20,00,000	36,00,000	-----	331
6. અંગત રહેઠાણ માટે ફ્લેટ	1/1/2025	74,40,500	-----	-----	

1. ઉપરોક્ત તમામ મિલકતો (અંગત રહેઠાણનાં નવા મકાન સિવાય) તા. 16/6/2024 નાં રોજ વેચી.
2. તા. 1-4-2001 નાં રોજ અંગત રહેઠાણનાં મકાનની વાજબી બજાર કિંમત રૂ. 6,00,000 હતી.
3. વેચેલ મકાનમાં નાણાંકીય વર્ષ 2022-23 દરમિયાન રૂ. 1,65,500 નો વધારાનાં બાંધકામ અંગેનો ખર્ચ કર્યો હતો.
4. તા. 1-4-2001 નાં રોજનો સૂચકઆંક 100 હતો અને નાણાંકીય વર્ષ 2024-25 પનો સૂચકઆંક 363 હતો.

અથવા

પ્ર. 3. (અ) ઝીવા (વિદેશી નાગરિક) તા. 20/07/2024 નાં રોજ ભારતની મુલાકાતે આવે છે. અને 155 દિવસ સુધી ભારતમાં રોકાય છે. આ અગાઉનાં પાછલા વર્ષોનાં તેમના ભારતમાં વસવાટનાં દિવસો નીચે મુજબ છે:-

7

પાછલું વર્ષ	ભારતમાં વસવાટનાં દિવસો
2020-21	280
2021-22	---
2022-23	365
2023-24	105

આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે તેમનાં રહેઠાણનાં દરજ્જાની ગણતરી કરી તેનાં સંદર્ભમાં નીચે દર્શાવેલ આવકો ધ્યાનમાં લઈને તેમની કુલ કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો:-

વિગત	રૂ.
1. લંડનમાં રહેતા મિત્ર પાસેથી મળેલ ભેટ	3,00,000
2. ભારતમાં વેચેલ મિલકતોનો પરદેશમાં મેળવેલ નફો	1,00,000
3. ભારતમાં મળેલ ધંધાની આવક	2,70,000
4. વિદેશી જમીનગીરી પર મળેલ વ્યાજ (જે પૈકી 1/2 વ્યાજ ભારતમાં મળેલ છે.)	1,20,000

(બ) ટૂંકનોંધ લખો -GST રજિસ્ટ્રેશન પ્રક્રિયા

7

પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

12

1. મૂડીનફાની કરમુક્તિ અંગેની કલમ, 54, 54 એફ અને 54 ઈસી
2. ખેતીવાડીની આવક
3. GST ના કાયદા-ગેરકાયદા
4. કરચોરી અને કર પરિવર્જન
5. ખાતાવાર હિસાબો

Q. 1 Do as directed {Any Five}

10

- (1) Kripa purchased securities of Rs. 45,000 and sold shares of Rs. 33,680. Brokerage Is 1% on sale-purchase of shares and securities.

Find out amount to be paid for purchase of securities and amount to be received for sale of shares.

- (2) write journal entry :-

- (1) 12% Government Securities
(2) Interest is paid on 31st March and 30th September
(3) 1.5% brokerage on every transaction

Date	Face Value (Rs.)	Rate	Remarks
1/8/2025	1,20,000	102	Ex-interest sales

- (3) Classify the following on the basis of the definition of person
- (a) Mrs. Sudhaben Raval
(b) Jariwala Brothers
(c) Surat Municipality
(d) Gujrat Narmada Fertilizer Ltd.
- (4) State the Bases for apportioning following expense in the case of a Departmental Stores.
- (1) Canteen expenses
(2) Insurance of material
(3) Railway freight
(4) Income Tax
- (5) The total expenses of rent and taxes of a shop are Rs. 1,00,000 . Department A, B, C, D occupies 800,1,200,1,200 and 800 squares feet respectively. How much expense of rent is occurred to each department?
- (6) State whether the following are agricultural incomes or not:-
- (a) Income from butter and cheese making
(b) Income from poultry farming
(c) Royalty income from mines
(d) Income from sale of plants by a nursery
- (7) Which are the objectives of Tax Planning?

- Q. 2** Arvi and Yashvi run a grocery store in partnership. There are two departments A and B. Their trial Balance as on 31/3/2025 was as follows : you are required to prepare Departmental Trading Profit and loss Account and Balance sheet

14

Trial Balance

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Opening Stock : Department A	72,000	
: Department B	96,000	
Purchases : Department A	2,40,000	
: Department B	1,68,000	
Sales : Department A	4,80,000	
: Department B	2,40,000	7,20,000
Carriage Inward	40,800	
Carriage Outward	23,760	
Salary	1,48,800	
Lighting	50,400	
Advertisement	38,400	
Audit Fees	6,000	
Legal charges	10,800	
Bed debts	13,200	
Land & building	6,48,000	
Furniture	3,60,000	
Debtors and Creditors	84,000	91,200
Outstanding Expenses		36,960
Bank balance	43,200	
Cash on hand	52,800	
capital A/c : Arvi	7,20,000	
Yashvi	6,00,000	13,20,000
Drawings : Arvi	48,000	
Yashvi	24,000	72,000
	<u>21,68,160</u>	<u>21,68,160</u>

- (1) Depreciation on land & building is to be provided at 10%, and furniture at 15% which is to be distributed in the Proportion of 2:1
- (2) Interest on capital and drawings is to be calculated at 6% and 5% per annum respectively.
- (3) Salary of Department A is Rs.28,800 less than salary of Department B, while lighting of Department A is 1/10 more than lighting of Department B.
- (4) Advertisement expenses are to be allocated equally and bed debt is to be allocated in the Proportion of 3:2
- (5) Profit or loss is to be divided between Arvi and Yashvi in the ratio of 3:2
- (6) Closing Stock : Department A Rs. 1,56,000, Department B Rs.1,92,000 From the above particulars, you are required to prepare Departmental Trading and Profit and Loss Account and General Profit and Loss Account for the year ended 31/3/2025 and a Balance Sheet As on that date.

OR

- Q. 2.** From the following information prepare 12% Government Securities for the year ended on 31/3/25 in the book of Deep

14

- (1) Accrued Interest as on 31/3/2024 Rs.3,000
- (2) On 1/4/2024, the face value is Rs. 10,000 less than capital value of security
- (3) Interest is payable on 30th June and 31st December every year.
- (4) brokerage is calculated at 1% on Cost
- (5) Transaction during the year:

Date	Face Value Rs.	Price Rs.	Remark
1/5/2024	1,00,000	94	Purchase
1/7/2024	1,00,000	103	Sales- Ex interest
15/7/2024	1,00,000	92	Purshase- Ex interest
1/3/2025	1,00,000	97	Sale

Prepare Investment Account using Average Cost Method.

- Q. 3.** Find out the taxable capital gain for the A.Y. 25-26 from the details given below by Astha

14

Assets	Date of Purchase	Purchase Price Rs.	Sales Price Rs.	Sales Expense Rs.	Index No:
(1) Self-Residential House	1/8/2000	1,50,000	98,13,000	13,000	100
(2) Gold- Silver	18/9/2004	6,78,000	24,02,500	2,500	113
(3) Non-listed Share	1/8/2014	48,000	1,75,200	2,600	240
(4) Personal Computer	18/9/2018	4,50,000	2,20,000	----	280
(5) Non-Listed Debentures	1/6/2022	20,00,000	36,00,000	-----	331
(6) Residential Flat	1/1/2025	74,40,500	-----	-----	

- (1) On 16/6/2024, all the above assets (excluding residential flat) were sold.
- (2) The fair market value of Self-Residential House was Rs.6,00,000 on 1/4/2001.
- (3) She had incurred Rs. 1,65,500 in year 2022-23 for additional construction in house
- (4) The cost inflation Index number are On 1/4/2001 100 and 2024-25 363

OR

- Q. 3 (A)** Zeeva(foreign citizen), visited India on Date 20/7/2024 and stay for 155 days in India. The details of her presence in India during different previous years are given below: **7**

Previous year ended	No. of days spent in India
2020-21	280 days
2021-22	-----
2022-23	365 days
2023-24	105 days

Determine her residential status for the Assessment year 2025-26. From the following particulars of income, determine the total gross income with reference to her residential status:

Particulars	Rs.
(1) Gift received from friend residing in London	3,00,000
(2) Profit on sale of property in India but received in foreign	1,00,000
(3) Income from business received in India	2,70,000
(4) Interest of foreign securities (of which $\frac{1}{2}$ is received in India)	1,20,000

- (B)** Write Short note on GST Registration Process **7**

- Q. 4.** **Write short Notes (Any Three)** **12**

- (1) Provision of section 54, 54 F and 54 Ec
- (2) Agriculture Incomes
- (3) Advantages and Disadvantages of GST.
- (4) Tax Avoidance and Tax Evasion
- (5) Departmental Accounts